מהדורה למורה – מאגר המשפטים – סוגות ותפניות (עולים)

דף התרגול מלווה את מאגר המשפטים: מזהים סוגה לפי רמזים במשפט, מבחינים בין פתיחה, סוף ותפנית, מסבירים מה יוצר מתח, וכותבים "אמצע" ותפנית לסיפור.

מסלול עולים: גרסת עולים: מילון מילים בראש הדף, הוראות קצרות בעברית פשוטה, מחסן מילים להשלמות. מומלץ לעבוד בזוגות ולאפשר שימוש במילון.

מפתח תשובות

#	שאלה	תשובה / כיוון
1	"הבלשית הכי צעירה בעיר הייתה בת שתים עשרה, והיא שנאה שקראו לה חמודה."	א – מתח ובלשי
2	"ביום שבו כוח המשיכה הפסיק לעבוד, הייתי באמצע ארוחת בוקר."	ב – מדע בדיוני
3	"התוכי של סבא חוזר על כל מה שאומרים. כל מה."	א – הומור
4	"השועלה הייתה מגיעה כל ערב לקצה השדה, יושבת ומסתכלת בחלון של יסמין."	ב – טבע ובעלי חיים
5	המשפט "אבל אז המכונה כתבה על המסך משפט אחד: אני יודעת מי אתם." הוא תפנית לאמצע הסיפור.	נכון
6	המשפט "הדבורים חזרו, וגם הפרחים." מתאים לפתיחת סיפור.	לא נכון – זה משפט סיום – הוא סוגר את הבעיה (הדבורים שנעלמו חזרו).
7	התאימו כל תפנית לסוגה שלה.	1–ד, 2–ב, 3–א, 4–ג
8	"השעון בכיכר עצר בדיוק בשבע ושבע דקות." – איזו מילה או פרט במשפט יוצרים מתח? הסבירו.	הפרט המדויק (שבע ושבע דקות) והעצירה הפתאומית מעוררים שאלה: למה עצר דווקא אז?
9	כתבו תפנית משלכם (משפט אחד שמתחיל ב"ופתאום" או ב"אבל אז") לפתיחה "מישהו החליף בלילה את כל השלטים ברחוב שלנו."	תפנית שמשנה כיוון, למשל: "אבל אז גילינו שהשלטים החדשים מובילים כולם לאותו בית."

#	שאלה	תשובה / כיוון
10	כתבו סיפור קצר שמתחיל בפתיחה ״מישהו החליף בלילה את כל השלטים ברחוב שלנו.״ ומשלב את התפנית שכתבתם.	פתיחה + תפנית משולבת + שיא + סיום; מילות קישור; תיאור.

כרטיס יציאה – כיוון

תשובה אישית; משפט פתיחה שמעורר שאלה.

הדף מתאים לעמוד "מאגר המשפטים – סוגות ותפניות" באתר. יצרה: רוית ראש בן ישי

מאגר המשפטים – סוגות ותפניות – דף התלמיד/ה

מסלול: עולים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

מילים שכדאי לדעת

מילה	הסבר בעברית קלה	English
פתיחה	המשפט הראשון בסיפור	opening
סוף / סיום	המשפט האחרון בסיפור	ending
תפנית	משהו מפתיע שמשנה את הסיפור	twist
דמות	מי שפועל בסיפור	character
בעיה	משהו שמשתבש בסיפור	problem
שיא	הרגע הכי מותח בסיפור	climax
פתרון	איך הבעיה נגמרת	solution
סוגה	סוג של סיפור (הרפתקה, מתח...)	genre
מתח	הרגשה שרוצים לדעת מה יקרה	suspense

חלק א' – זיהוי סוגה

מה סוג הסיפור? סמנו.

1. "הבלשית הכי צעירה בעיר הייתה בת שתים עשרה, והיא שנאה שקראו לה חמודה."

א) מתח ובלשי ב) מדע בדיוני ג) טבע ובעלי חיים ד) היסטורי

2. "ביום שבו כוח המשיכה הפסיק לעבוד, הייתי באמצע ארוחת בוקר."

א) משפחה וחברות ב) מדע בדיוני ג) אגדה ומשל ד) יומיום בבית הספר

3. "התוכי של סבא חוזר על כל מה שאומרים. כל מה."

א) הומור ב) היסטורי ג) מתח ובלשי ד) הרפתקה

4. "השועלה הייתה מגיעה כל ערב לקצה השדה, יושבת ומסתכלת בחלון של יסמין."

א) מדע בדיוני ב) טבע ובעלי חיים ג) הומור ד) היסטורי

5. המשפט "אבל אז המכונה כתבה על המסך משפט אחד: אני יודעת מי אתם." הוא תפנית לאמצע הסיפור. ◯ **נכון** ◯ **לא נכון**

6. המשפט "הדבורים חזרו, וגם הפרחים." מתאים לפתיחת סיפור. ◯ **נכון** ◯ **לא נכון**

חלק ב' – מה עושה משפט טוב?

מתחו קו. כתבו משפט אחד.

7. התאימו כל תפנית לסוגה שלה.

#		האות שלי		התאמה
1	ופתאום כל השעונים בעיר נעצרו באותה שנייה בדיוק.	____	א	משפחה וחברות
2	אבל אז ההודעה נשלחה, בטעות, לכל ההורים בכיתה.	____	ב	הומור
3	אבל אז אמא הודיעה שבעוד חודש אנחנו עוברים לגור בעיר אחרת.	____	ג	טבע ובעלי חיים
4	אבל אז הבנו שהכלב לא נובח עלינו, הוא מנסה להוביל אותנו למקום מסוים.	____	ד	מדע בדיוני

8. "השעון בכיכר עצר בדיוק בשבע ושבע דקות." – איזו מילה או פרט במשפט יוצרים מתח? הסבירו.

חלק ג' – כותבים

כתבו 4–6 משפטים.

9. כתבו תפנית משלכם (משפט אחד שמתחיל ב"ופתאום" או ב"אבל אז") לפתיחה "מישהו החליף בלילה את כל השלטים ברחוב שלנו."

10. כתבו סיפור קצר שמתחיל בפתיחה "מישהו החליף בלילה את כל השלטים ברחוב שלנו." ומשלב את התפנית שכתבתם.

כרטיס יציאה

1. איזו סוגה הכי אהבתי במאגר? למה?

2. כתבו משפט פתיחה בסוגת "יומיום בבית הספר".

3. היום הבנתי ש...